

TRASA Č. 10 – LITOVELSKÉ POMORAVÍ I

Mladečské jeskyně

Mladečské jeskyně se nacházejí nedaleko chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví. Složitý labyrint puklinových chodeb a domů je vytvořen ve vápencovém vrchu Třesín. Podzemní prostory jsou místy bohatě zdobeny krápníky a sintrovými náteky. Mezi nejkrásnější partie patří tzv. Chrám přírody a Panenská jeskyně. Jeskyně byla známa od pradávna a je mimořádně významnou paleontologickou a archeologickou lokalitou. Vedle kostí dnes již

vyhynulých pleistocenních obratlovců zde bylo nalezeno mnoho koster lidí starší doby kamenné s četnými doklady o jejich činnosti (kamenné nástroje, ohniště).

Provozní doba:

leden-březen	jen objednané skupiny (v so a ne zavřeno)
duben	po – zavřeno, ut-pa – 9:00 – 15:00 (v so a ne zavřeno)
květen – září	po – zavřeno, ut-pa – 9:00 – 16:30, so ne – 9:00 – 16:30
říjen	po – zavřeno, ut-pa – 9:00 – 15:00, so ne 9:00 – 15:00
listopad	jen objednané skupiny (v so a ne zavřeno)
prosinec	zavřeno

Doba prohlídky

40 min

Délka prohlídkové trasy

350 m

teplota vzduchu

8,5 °C

Vstupné:

plné	60,-
důchodci	50,-
snížené	30,-

snížené:

děti ve věku od 6 do 15 let

držitelé průkazu osob ZTP a ZTPP

studenti po předložení průkazu o studiu do 26 let věku

členové Českého svazu ochránců přírody (ČSOP) po předložení průkazu

hromadné výpravy dětí do 6 let (např. mateřské školy)

Volný vstup:

děti do 6 let s výjimkou hromadných výprav dětí

zaměstnanci Správy slovenských jeskyní po předložení služebního průkazu

členové České speleologické společnosti po předložení služebního průkazu ČSS

členové Slovenské speleologické společnosti po předložení služebního průkazu SSS

Členové českého svazu ochránců přírody (ČSOP) mladší 15 let nebo po předložení průkazu mladého ochránce přírody

zaměstnanci správ jeskyní sdružených v ISCA

Příplatek:

Fotoaparát	30,-
Videokamera	100,-

Zdroj informací:

<<http://www.caves.cz/jeskyne.php?jazyk=CZ&jeskyne=MLA>>

Litovelské Pomoraví

CHKO Litovelské Pomoraví se rozkládá na ploše 96 km². Zaujímá úzký 3 - 8 km široký pruh lužních lesů a luk kolem řeky Moravy mezi městy Olomouc a Mohelnice. Ve středu CHKO leží starobylé královské město Litovel, které propůjčilo chráněné oblasti své jméno. Celé území CHKO leží v Olomouckém kraji, v bývalých okresech Olomouc a Šumperk. Posláním CHKO je trvale zajišťovat zvýšenou ochranu a ekologicky šetrné obhospodařování krajiny údolní nivy

řeky Moravy s mimořádně vysokým soustředěním přírodních hodnot.

Jádro CHKO a současně hlavní přírodovědný fenomén oblasti tvoří vnitrozemská říční delta (přirozeně meandrující tok řeky Moravy, která se větví v řadu bočních stálých i periodických říčních ramen) a navazující komplexy cenných lužních lesů, vlhkých nivních luk a mokřadů. Do Litovelského Pomoraví patří také krasové území vrchu Třesín se známými veřejnosti zpřístupněnými jeskyněmi a oblast chlumních listnatých lesů Doubrava. Okrajově zasahují do CHKO plošně nevýznamné enklávy orné půdy a zastavěná území obcí.

(ezi Mohelnicí a Olomoucí se řeka Morava vine jako modrá tepna širokou nivou. Její vody omývají ploché štěrkové náplavy, jenž jsou domovem kulíků říčních a písíků, a strmé břehy, kde své nory hloubí bobři či ledňáčci. Přirovnáme-li Moravu k tepně, pak srdcem oblasti jsou lužní lesy, které společně se systémem tzv. selských hrází plnily již od středověku také protipovodňovou funkci. Nejpozoruhodnějšími biotopy lužních lesů jsou bezesporu periodické tůně, ve kterých se na jaře vyskytují vzácní korýši - žábronožky a listonozi. Pro své mimořádné přírodní hodnoty zde bylo vyhlášeno několik maloplošných zvláště chráněných území (NPR Ramena řeky Moravy a Vrapač, PR Litovelské luhy), dále je třeba zmínit komplex mokřadních luk na samém okraji Olomouce (PR Plané loučky a Chomoutovské jezero - významná ornitologická lokalita). Mokřadní část CHKO byla v roce 1993 zařazena do Ramsarského seznamu významných mokřadů. Druhou polovinu oblasti tvoří masiv Doubravy, mírně zvlněná pahorkatina, kde se díky rozumnému hospodaření v minulosti (lichtensteinské panství) zachoval komplex chlumních doubrav. Na jižních svazích nad Moravou (PR Doubrava) dosahují své severní hranice rozšíření četné teplomilné rostliny. Na druhém břehu Moravy se zvedá vápencový Třesín - NPP, výrazná krajinná dominanta severozápadní části CHKO, jenž se svými jeskyněmi a teplomilnými společenstvy luk a lesů na jižních svazích kontrastuje s nivou Moravy.)

Základní údaje:

Rozloha: 96 km² Geografická orientace: 49° 37' - 49° 48' , 16° 57' - 17° 16'E
Nadmořská výška: 210 (řeka Morava) - 345 m (masiv Doubravy) Vyhlášení: vyhláška MŽP ČR č. 464/1990 Maloplošná zvláště chráněná území v CHKO: - 2 národní přírodní rezervace - 1 národní přírodní památka - 13 přírodních rezervací - 12 přírodních památek

Dále jsou v působnosti Správy CHKO Litovelské Pomoraví národní přírodní rezervace Strabišov-Oulehla, Špraněk, Zástudánčí a Žebračka a národní přírodní památky Chropyňský rybník, Křeby, Park v Bílé Lhotě, Na skále, Státní lom, Růžičkův lom a Hrdibořické rybníky.

Zdroj informací:

<<http://www.litovelskepomoravi.ochranaprirody.cz/>>

Litovel

Královské město Litovel založil v polovině 13. století český král Přemysl Otakar II. V jeho těsném sousedství stála již řadu let slovanská rybářská ves (dnešní tzv. Staré město), jejíž existenci umožňovala rozvětvená řeka Morava. 6 ramen protéká Litovlí dodnes a dodává městu osobitý ráz i romantické pojmenování Hanácké Benátky. Rybářský původ města připomíná také městský znak – kapr a štika v modrém poli.

Z královského města se po husitských válkách stalo na několik století poddanství. Litovel patřila postupně do majetku rodů Vlašimů, Boskoviců a Lichtenštejnů. Éra Boskoviců (16. století) byla pro město velmi významná, Litovel pod jejich vládou vzkvétala a úspěšně se rozvíjela. Naopak Lichtenštejnové, kteří Litovel vyženili na počátku 17. století, ve svém velkém majetku nevěnovali Litovli velkou pozornost a ta postupně ztrácela svůj význam.

K úpadku se přidala třicetiletá válka, která se městu nevyhnula a následné období velkých požárů a morových epidemií. Litovel se ocitla na prahu úplné zkázy, z níž se město jen pomalu zotavovalo.

Významný zlom ve vývoji města znamenala konstituce a zrušení poddanství v roce 1848. Litovel se stala okresním městem a rychle se zvyšoval počet českých obyvatel. Podnikaví čeští občané se zasloužili o vytvoření řady nových podniků a rozvoj města nejen na hospodářském poli. 20. století zahájila Litovel již zcela pod českou správou díky vítězství Čechů v obecních volbách.

Po světových válkách a období komunismu se vrátilo do Litovle kouzlo svobody. Vznikají nové podniky, obchody i restaurace, které znovu zhodnocují historické domy s klenutými síněmi a vracejí život léta opomíjené a zanedbávané historii Královského města Litovel.

Z více než 700letého vývoje města se zachovala v Litovli řada památek. Litovel se může pyšnit mimo jiné dvěma „nej“ – nejvyšší radniční věží na řece Moravě vysokou 72 metrů, jejíž ochoz je přístupný pro veřejnost, a nejstarším funkčním kamenným mostem na Moravě (který je zároveň 3. nejstarší v celé ČR po Karlově mostě v Praze a mostě v Písku). K vidění je však v Litovli mnohem více památek a krásných míst. Jmenujme např. zbytky městských hradeb, kapli sv. Jiří - po zmíněných hradbách nejstarší zachovanou stavební památku ve městě, morový sloup na náměstí, kostel sv. Marka a sv. Filipa a Jakuba, nádhernou novorenesanční budovu gymnázia zrcadlící se v hladině rybníka ve Smetanových sadech, švédskou desku připomínající vyplnění města švédskými vojsky.

Zdroj informací:

<<http://www.litovel.eu/o-meste/o-meste-litovel.html>>